

Wartość tucznika, czyli ile dostaje rolnik?

Autor: Tadeusz Śmigielski

Data: 29 maja 2019

Warto?? tucznika, czyli cena jak? otrzymuje rolnik za sprzedan? ?wini?, zupe?nie nie przystaje do cen mi?sa, które konsument obserwuje w sklepach. Rynek detaliczny mi?sa wieprzowego nie reaguje nawet na du?e spadki cen ?ywca wieprzowego.

Ceny detaliczne mięsa nie korespondują z cenami skupu żywca.

fot. T. Śmigielski

Lepszy gram handlu niż kilo roboty

Ekonomiści z Wielkopolskiej Izby Rolniczej po raz kolejny pokusili się o sprawdzenie opłacalności chowu trzody chlewnej. Sprawdzili i okazało się, że... się opłaca, lecz niekoniecznie rolnikom.

Różnica między kwotą jaką otrzymuje rolnik za sprzedaż tucznika a ceną mięsa w sklepie jest porażająca. Konsument, jak to zazwyczaj bywa, zwykle za droższą obwinia producenta

zapominając, że beneficjentem zysków jest, no właśnie, kto?

Dane w zamieszczonej poniżej tabeli przedstawiają detaliczną wartość nieprzetworzonego mięsa pochodzącego z jednego tucznika. Zostały zebrane przez ekspertów [Wielkopolskiej Izby Rolniczej](#). Zestawienie ilustruje jak kształtuje się cena skupu tucznika, którą otrzymuje hodowca, a ile konsument musi zapłacić za to samo mięso w sklepie.

Wartość tucznika i wartość uzyskanego z niego mięsa

ŻYWIEC

Waga (kg)	110
Cena (zł)	4,73
Wartość (zł)	520,30

Póltusze

Wybicie	80 %
Waga półtuszy	88
Ubytek na schłodzenie	2 %
Waga po schłodzeniu (100%)	86,23

Mięso

Waga kg	86,23
Średnia cena zł	12,69
Wartość zł	1094,44
Przyrost wartości zł	574,14
Przyrost wartości %	110,35 %

Asortyment	%	Waga kg	Cena zł	Wartość zł
Karkówka	7,1	6,12	16,33	99,91

Schab	12,1	10,44	16,55	172,74
Szynka z golonką	22,0	18,97	14,33	271,91
Biodrówka	1,7	1,47	12,38	18,20
Łopatka bez golonki	14,3	12,33	13,50	166,41
Golonka przednia	1,8	1,55	10,92	16,92
Podgardle	2,6	2,24	7,60	17,02
Pachwina	3,1	2,67	10,70	28,58
Nogi przednie	1,1	0,95	4,59	4,36
Nogi tylne	1,8	1,55	4,02	6,22
Głowa	5,2	4,48	2,87	12,85
Ogon	0,3	0,26	5,01	1,30
Słonina	4,8	4,14	5,08	21,04
Tłuszcz drobny	0,1	0,09	4,11	0,37
Mięso klasa II	3,4	2,93	10,35	30,31
Mięso klasa IV	0,2	0,17	7,67	1,30
Żeberka	2,1	1,81	15,07	27,28
Boczek z kością	8,7	7,50	14,56	109,23
Boczek bez kości	6,2	5,35	15,60	83,47
Żeberka, kości	1,4	1,21	4,14	5,00
Razem/średnio	100,0	86,23	12,69	1094,44

Oto historia z tucznikiem, co podwójne ma dno...

Rolnicy specjalizującym się w produkcji trzody chlewnej w ostatnim czasie nie mają szczególnych powodów do zadowolenia. Wciąż zbyt niskie ceny skupu tuczników, konkurencyjny import mięsa wieprzowego, ASF. Można powiedzieć: siła złego na hodowcę świń.

W zeszłym roku import mięsa wieprzowego przekroczył 760 tys. ton a do kraju wwieziono ponad 8 mln sztuk żywych zwierząt. Jednocześnie obserwuje się spadek pogłowia trzody chlewnej o ok. 7 % i zmniejszenie stada podstawowego o ponad 18 % (2018 r.). Decydującym czynnikiem jest oczywiście niska wartość tucznika, za którą idzie słaba opłacalność produkcji. To jest prawdziwa bolączka hodowców.

Obniżenie ceny żywca nie pociąga za sobą obniżki cen na półkach sklepowych. Kornel Pabiszczak

Kornel Pabiszczak, specjalista ds. ekonomiki i marketingu w WIR

fot. Kornel Pabiszczak

Wielkopolska Izba Rolnicza zbadała rynek cen tucznika

*-Nasze badanie rynku traktujemy jako rodzaj specyficznej kalkulacji – mówi **Kornel Pabiszczak, specjalista ds. ekonomiki i marketingu w Wielkopolskiej Izbie Rolniczej.** – W prezentowanych zestawieniach porównujemy kwotę, jaką rolnik otrzymuje za „surową świnie” z cenami mięsa na wielkopolskich półkach sklepowych. Może jest to założenie trochę populistyczne, bo przecież przygotowanie mięsa i jego sprzedaż wymaga również pewnych nakładów. Warto jednak uświadomić sobie, że kwota, którą otrzymuje rolnik za tucznika a cena, za którą konsument nabywa mięso wieprzowe, **to różnica sięgająca 100 % – 140 %** a bywało, że jeszcze więcej. Kontrowersję budzi również fakt, że obniżenie ceny żywca nie pociąga za sobą obniżki cen na półkach sklepowych. Utrzymujący się ponad rok „świński dołek” nie spowodował żadnej reakcji rynku, nie nastąpił spadek cen mięsa w sklepach.*

Ktoś na tym zyskał, ale nie był to ani rolnik ani konsument. Obserwujemy czasem promocje w sklepach, ale są to działania wyłącznie marketingowe. Wygląda na to, że wartość tucznika dla różnych odbiorców jest pojęciem bardzo względnym.

Wartość tucznika w poprzednich latach

*– Nasze analizy tucznika na półce sklepowej wykonujemy już od kilku lat – informuje **Kornel***

Pabiszczak. – Pierwsza z nich powstała już w 2010 roku z rekordową “przebitką” 245 %. Dodam, że inicjatorem tych opracowań był nieżyjący już **Andrzej Frąckowiak** – nasz Delegat do Krajowej Rady Izb Rolniczych, który pełnił także funkcję Przewodniczącego Funduszu Promocji Mięsa Wieprzowego. To on wymyślił takie przedstawienie sprawy rozbieżności ceny między producentem a konsumentem.

Dla porównania prezentujemy czytelnikom agrofakt.pl kalkulację cen skupu tuczniaka i sprzedaży mięsa wieprzowego w poprzednich latach. Zestawienia przygotowali pracownicy Wielkopolskiej Izby Rolniczej.

Wartość tuczniaka na półkach sklepowych w wybranych latach

Asortyment	%	Waga (kg)	2017 grudzień		2016 styczeń		2010 marzec	
			Cena (zł)	Wartość (zł)	Cena (zł)	Wartość (zł)	Cena (zł)	Wartość (zł)
Karkówka	7,1	6,12	15,70	96,06	13,04	79,79	13,05	79,79
Schab	12,1	10,44	15,93	166,34	14,79	154,42	15,64	166,34
Szynka z golonką	22,0	18,97	14,86	281,95	13,19	250,23	12,76	241,95
Biodrówka	1,7	1,47	12,84	18,87	10,64	15,64	10,33	15,64
Łopatka bez golonki	14,3	12,33	13,31	164,14	11,37	140,16	12,25	151,95
Golonka przednia	1,8	1,55	11,04	17,11	10,08	15,63	9,27	14,01
Podgardle	2,6	2,24	7,99	17,89	5,59	12,53	6,41	14,01
Pachwina	3,1	2,67	11,89	31,74	8,60	22,96	5,49	14,01
Nogi przednie	1,1	0,95	4,25	4,04	2,18	2,07	1,63	1,63
Nogi tylne	1,8	1,55	3,95	6,12	2,28	3,53	1,79	2,28
Głowa	5,2	4,48	3,65	16,35	2,44	10,93	2,34	10,93
Ogon	0,3	0,26	4,34	1,13	3,61	0,94	3,55	0,94
Słonina	4,8	4,14	5,26	21,77	4,47	18,49	4,48	18,49
Tłuszcz drobny	0,1	0,09	4,53	0,41	4,21	0,38	3,30	0,38
Mięso kl. II	3,4	2,93	11,29	33,07	9,01	26,39	9,49	27,11
Mięso kl. IV	0,2	0,17	6,83	1,16	6,91	1,17	6,96	1,16
Żeberka	2,1	1,81	14,69	26,59	12,82	23,21	11,38	20,37
Boczek z kością	8,7	7,50	14,17	106,31	10,92	81,93	9,45	70,37
Boczek bez kości	6,2	5,35	16,06	85,93	12,72	68,08	11,45	61,37
Żeberka, kości	1,4	1,21	4,25	5,14	3,90	4,72	2,89	3,53
Razem	100,0	86,23	12,78	1102,13	10,82	933,20	10,61	913,20

Procentowy udział mięsa w półtuszy wg Instytutu Przemysłu Mięsnego i Tłuszczowego

Porównanie cen, wartości i przyrostu wartości cen mięsa

ŻYWIEC	2019	2017	2016	2015	2010
Waga (kg)	110	110	110	110	110

Cena (zł)	4,73	4,05	3,34	4,04	3,39
Wartość (zł)	520,30	445,50	367,40	444,40	372,90

Mięso	2019	2017	2016	2015	2010
Waga kg	86,23	86,23	86,23	86,23	86,23
Średnia cena zł	12,69	12,78	10,82	10,23	10,60
Wartość zł	1094,44	1102,13	933,20	882,31	914,60
Przyrost wartości zł	574,14	656,63	565,80	437,91	541,70
Przyrost wart. %	110,35 %	147,39 %	154 %	98,54 %	245,30 %

Siła w zintegrowanej produkcji

Rozwiązaniem poprawiającym niską opłacalność hodowli trzody chlewnej powinno być wspólne działanie rolników, co oczywiście nie jest jakimś epokowym odkryciem, bo przecież istnieją już **grupy producenckie**.

Kornel Pabiszczak, specjalista ds. ekonomiki i marketingu w Wielkopolskiej Izbie Rolniczej uważa, że rolnicy powinni wykazać jeszcze większą inicjatywę. – *Przeprowadzone porównania i analizy pokazują rolnikom, że nie powinni kończyć swojej działalności na sprzedaży tuczniaka. Grupa producencka jest oczywiście dobra, ale być może jeszcze lepszym rozwiązaniem byłaby **federacja producentów** zlecająca pod swoją marką sprzedaż półtuszy na giełdach, a w drugiej fazie sprzedaż mięsa i jego przetworów w sieci własnych sklepów.*

Pomysł bardzo dobry, mogący przynieść korzyści nie tylko rolnikom, ale również konsumentom. Powinien być rozważony zwłaszcza w regionach, gdzie istnieją największe skupiska hodowców trzody chlewnej. Jak wynika z danych GUS z czerwca 2018 najczęściej trzody chlewnej hodują rolnicy w województwach wielkopolskim (34,5%), mazowieckim (10,6%), kujawsko-pomorskim (10,5%) i łódzkim (10,2%).